

## บทที่ 6

### สรุปและข้อเสนอแนะ

#### 6.1 สรุปผลการศึกษา

จากการศึกษาการใช้วัตถุดิบโปรตีนบางชนิดทดแทนปลาป่นในสูตรอาหารที่มีต่อการเจริญเติบโตของปลาโพง สามารถสรุปผลได้ดังนี้

1. การใช้วัตถุดิบโปรตีนชนิดอื่นทดแทนปลาป่นในสูตรอาหาร มีผลทำให้การเจริญเติบโตของปลาโพงมีน้อยกว่าการใช้อาหารสูตรควบคุม ซึ่งใช้ปลาป่นเป็นแหล่งโปรตีน
2. กากถั่วเหลืองป่น เป็นวัตถุดิบโปรตีนที่มีคุณภาพและสามารถใช้ทดแทนปลาป่นในสูตรอาหารได้ ในอัตราส่วนของการทดแทนที่จำกัด คือ ยังใช้ทดแทนในปริมาณมาก ก็ยังทำให้การเจริญเติบโตของปลาโพงลดลง สำหรับการทดลองนี้สามารถใช้ทดแทนได้ 20% ซึ่งจะให้ผลที่แตกต่างกันไม่มากนัก
3. ใบกระถินป่นสามารถใช้เป็นวัตถุดิบอาหารสัตว์น้ำได้ เนื่องจากมีปริมาณโปรตีนสูงถึง 20% แต่ก็ไม่ควรใช้ผสมในอาหารสัตว์น้ำมากกว่า 10% โดยน้ำหนัก แต่ทั้งนี้ ไม่ควรใช้ใบกระถินป่นทดแทนปลาป่นในสูตรอาหาร เนื่องจากจะทำให้อัตราการเจริญเติบโตลดลง

#### 6.2 ข้อเสนอแนะ

วัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตอาหารสัตว์น้ำ มีหลายชนิด แต่ละชนิดก็มีคุณภาพที่แตกต่างกันออกไป โดยเฉพาะวัตถุดิบโปรตีน จะมีปริมาณโปรตีนรวมที่แปรปรวนมาก อาจเกิดจากการปนเปื้อนของสารอื่น หรือจากการผลิตที่ไม่ได้มาตรฐาน ดังนั้นหากจะเลือกใช้วัตถุดิบโปรตีนควรมีการตรวจสอบคุณภาพก่อนนำมาทำการผลิตอาหารสัตว์น้ำ หรือควรเลือกใช้วัตถุดิบจากแหล่งผลิตที่น่าเชื่อถือและไว้ใจได้

มหาวิทยาลัยขอนแก่น